

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๖/๓๔๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส32063 กษอ
วันที่ : ๒๙๙๖2/๒2 ๕ กค
วันที่ : 23 ส.ค. 62 เวลา : 13:56

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การร่วมลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๖ ฉบับ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๕๓๔๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๔๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

๓) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๕๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒) ร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน

(ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Type Approval for Automotive Products) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓) ร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism) ฉบับปรับปรุง พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๔) ร่างแผนการดำเนินงานตามกรอบการบูรณาการด้านดิจิทัลของอาเซียน ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๘ (ASEAN Digital Integration Framework Action Plan 2019-2025) พร้อมคำแปลสรุปอย่างไม่เป็นทางการ

๕) ร่างแนวทางการพัฒนาแรงงานมีทักษะ/ผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (Guideline on Skilled Labor/Professional Services Development in Response to the Fourth Industrial Revolution) พร้อมคำแปลสรุปอย่างไม่เป็นทางการ

๖) ร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ (ASEAN Declaration on Industrial Transformation to Industry 4.0) พร้อมคำแปลสรุปอย่างไม่เป็นทางการ

๗) ร่างแนวทางในการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยอาเซียน (Policy Guideline on Digitalization of ASEAN Micro Enterprises) พร้อมคำแปลสรุปอย่างไม่เป็นทางการ

๘) ร่างการปรับปรุงข้อท้าวด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติด้านหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อรองรับระบบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (Amended ATIGA Operational Certification Procedure to allow for ASEAN-wide Self-Certification Scheme) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๙) ร่างการปรับปรุงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (Amended CO Form D) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๑๐) ร่างขอบเขตการดำเนินงานของการทบทวนความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (TOR: General Review of the ASEAN Trade in Goods Agreement) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๑๑) ร่างแผนงานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชีย (Programme of Cooperation between the Eurasian Economic Commission and the Association of Southeast Asian Nations for 2019-2020) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๑๒) ร่างแผนงานเพื่อยกระดับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA FJC Work Plan for the Upgrade Negotiations) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๑๓) ร่างแถลงการณ์ของรัฐมนตรีในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (Ministerial Statement on the 10th Year Anniversary of the AANZFTA) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการร่วมลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะมีการลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในระหว่างการประชุมดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Minister: AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๓-๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรม แชนกรี-ลา กรุงเทพฯ โดยในการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) เป็นประธานการประชุมฯ และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสาร จำนวน ๑๒ ฉบับ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารที่จะมีการลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสารต่างๆ ในช่วงระหว่างวันที่ ๕-๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบต่อเอกสารที่จะลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในการประชุมดังกล่าวโดยด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเอกสารจำนวน ๑๒ ฉบับ ที่จะมีการลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒-๑๓ สรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ร่างเอกสารที่จะลงนาม จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๔.๑.๑ ร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน มีเนื้อหาหลักคือ ให้สิทธิประเทศสมาชิกในการแต่งตั้งหน่วยบริการทางเทคนิค (Technical Services : TS) ในการทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์และชิ้นส่วน เพื่อยื่นขอขึ้นบัญชีกับคณะกรรมการยานยนต์อาเซียน (ASEAN Automotive Committee) ซึ่ง TS ที่ได้รับการขึ้นบัญชีจะสามารถดำเนินการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์สาขายานยนต์และชิ้นส่วนให้กับผู้ประกอบการอาเซียน โดยประเทศสมาชิกจะยอมรับผลของการตรวจสอบและรับรองเพื่อนำมาใช้ในการอนุญาตนำเข้าสินค้าโดยไม่ต้องตรวจสอบซ้ำ

๔.๑.๒ ร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน เป็นความตกลงที่มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยปรับปรุงพิธีสารฉบับเดิมที่เข้ามาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ให้ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์และมีความชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องกับหลักการขององค์การการค้าโลก ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมทั้งไทยจะสามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทใหม่ของอาเซียนในการแก้ไขปัญหากรณีพิพาทต่างๆ และกดดันสมาชิกให้ปฏิบัติตามพันธกรณี

ทั้งนี้ ร่างเอกสารทั้ง ๒ ฉบับ ภายใต้ข้อ ๔.๑ เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง และเกี่ยวกับการค้าเสรี ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก่อนการแสดงเจตนารมณ์ให้ผลผูกพัน อย่างไรก็ตาม ร่างเอกสารทั้ง ๒ ฉบับ เป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขึ้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน โดยข้อ ๒๐ (๑) ของร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน กำหนดให้ข้อตกลงฯ มีผลใช้บังคับหลังจากที่รัฐสมาชิกทั้งหมดมีหนังสือแจ้งหรือยื่นสัตยาบันสารว่าได้ดำเนินการตามกระบวนการภายในเสร็จสิ้นแล้ว หรือหนึ่งปีหลังจากการลงนามข้อตกลงนี้ แล้วแต่ว่าเหตุการณ์ใดจะเกิดก่อน และข้อ ๒๗ (๒) ของร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน กำหนดให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับในวันที่รัฐสมาชิกรัฐที่สิบได้แจ้งว่าดำเนินการตามกระบวนการภายในของตนเพื่อให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับเสร็จสิ้นแล้ว ดังนั้น การลงนามในขั้นตอนนี้ จึงเป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองในทางนโยบายของไทยที่จะดำเนินการตามหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยเอกสารทั้ง ๒ ฉบับจะยังไม่มีผลผูกพันกับประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๔.๒ ร่างเอกสารที่จะรับรอง จำนวน ๔ ฉบับ ซึ่งเป็นร่างเอกสารผลลัพธ์ประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ไทยผลักดันให้อาเซียนร่วมกันดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จในปี ๒๕๖๒ ดังนี้

๔.๒.๑ ร่างแผนการดำเนินงานตามกรอบการบูรณาการด้านดิจิทัลของอาเซียน ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๘ ครอบคลุมการดำเนินงาน ๖ ด้าน ได้แก่ (๑) การอำนวยความสะดวกทางการค้าแบบไร้รอยต่อ (๒) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลพร้อมกับการส่งเสริมการค้าดิจิทัลและนวัตกรรม (๓) การส่งเสริมการชำระเงินดิจิทัลแบบไร้รอยต่อ (๔) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (๕) การส่งเสริมวิสาหกิจ (๖) กลไกความร่วมมือ

๔.๒.๒ ร่างแนวทางการพัฒนาแรงงานมีทักษะ/ผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ ประกอบด้วยกลยุทธ์เพื่อรองรับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (4IR) ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การเพิ่มพูนความสามารถของบุคลากร (๒) การส่งเสริมการพัฒนาทักษะเพื่อรองรับยุคดิจิทัล (๓) การให้ความสำคัญกับโอกาสและความท้าทายและการใช้ประโยชน์จาก 4IR (๔) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งทิศทางการดำเนินการในระยะต่อไปซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

๔.๒.๓ ร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ แสดงถึงเจตนารมณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรับมือต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก 4IR โดยมุ่งให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เสรีและเหมาะสมเพื่อการมีส่วนร่วมในเครือข่ายการผลิต การส่งเสริมการเติบโตและแพร่กระจายของเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อการเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมรวมทั้งสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจและสังคมในยุค 4IR

๔.๒.๔ ร่างแนวทางในการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยอาเซียน ประกอบด้วยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อให้ภาครัฐดำเนินการโดย (๑) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาวิสาหกิจรายย่อย (๒) ปรับสภาพแวดล้อมเชิงกฎระเบียบเพื่อที่จะเอื้อประโยชน์สูงสุดแก่วิสาหกิจรายย่อย (๓) ส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยในการเข้าสู่ระบบ (๔) ใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มและเครื่องมือดิจิทัลที่มีอยู่ (๕) ร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลและการเข้าสู่ระบบ (๖) สนับสนุนให้

วิสาหกิจรายย่อยสามารถเข้าถึงบริการสื่อสารที่เชื่อถือได้ ราคาเหมาะสม และมีคุณภาพสูง (๗) ส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศทางการเงินเพื่ออำนวยความสะดวกให้วิสาหกิจรายย่อยเข้าถึงแหล่งเงิน (๘) ตรวจสอบว่าวิสาหกิจรายย่อยสามารถเข้าถึงบริการในการพัฒนาธุรกิจ (๙) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับประชาชนในการใช้ดิจิทัล

๔.๓ เอกสารที่จะให้ความเห็นชอบ จำนวน ๖ ฉบับ ดังนี้

๔.๓.๑ ร่างการปรับปรุงข้อบ่งชี้ด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติด้านหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อรองรับระบบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน เป็นการปรับปรุงข้อบ่งชี้ด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติด้านหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure: OCP) หรือภาคผนวก ๘ ของความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) โดยแก้ไขถ้อยคำใน ๒๑ กฎ จากทั้งหมดซึ่งมีจำนวน ๓๑ กฎ ให้สามารถรองรับระบบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเองของอาเซียน (ASEAN-wide Self-Certification) ที่กำลังจะเริ่มใช้ในปี ๒๕๖๓ ได้ โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกที่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้กรอบอาเซียน สามารถรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจากหน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศผู้ส่งออก ทั้งนี้ การแก้ไขภาคผนวก ๘ ดังกล่าวเป็นการดำเนินการในระดับเทคนิคเพื่อให้เป็นไปตามพิธีสารฉบับที่ ๑ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๔.๓.๒ ร่างการปรับปรุงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน มีประเด็นสำคัญที่ได้รับการปรับปรุง ได้แก่ (๑) การยกเลิกการระบุราคา ณ ท่าเรือต้นทาง (FOB) ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเองของอาเซียน (CO Form D) กรณีที่ใช้เกณฑ์สัดส่วนมูลค่าเพิ่มในภูมิภาค (๒) การอนุญาตให้ใช้ลายมือชื่อและตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ในการออก CO Form D โดยเป็นไปตามกฎระเบียบของสมาชิกอาเซียน (๓) การกำหนดให้สมาชิกอาเซียนระบุข้อมูลเกี่ยวกับเลขอ้างอิงของ CO Form D และวันที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับการส่งสินค้าจากประเทศสมาชิกที่เป็นคนกลางไปยังประเทศสมาชิกอื่น (Back-to-Back) โดยทั้ง ๓ ประเด็นเป็นการปรับปรุงภาคผนวก ๗ (หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) และภาคผนวก ๘ (ข้อบ่งชี้ OCP) ในกฎข้อที่ ๗ กฎข้อที่ ๑๑ และกฎข้อที่ ๒๕ ของความตกลง ATIGA

๔.๓.๓ ร่างขอบเขตการดำเนินงานของการทบทวนความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน เพื่อใช้ในการดำเนินการทบทวนความตกลง ATIGA ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ โดยปรับปรุงเนื้อหาของความตกลง ATIGA ให้มีความทันสมัยและรองรับต่อรูปแบบการค้าในปัจจุบัน รวมทั้งลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันมากขึ้น โดยอาเซียนมีเป้าหมายที่จะเริ่มดำเนินการทบทวนความตกลงฯ ในปี ๒๕๖๒ และให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕

๔.๓.๔ ร่างแผนงานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอาเซียน เป็นการดำเนินการตามที่ได้ขานรับการอาเซียนได้ร่วมลงนามกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอาเซียนในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนสหภาพเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๓ ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยแผนงานความร่วมมือฯ มีระยะเวลาดำเนินงานในช่วงปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ ประกอบด้วยกิจกรรมความร่วมมือหลักใน ๔ ด้าน ได้แก่ การหารือในระดับสูง กิจกรรมของภาคธุรกิจ กิจกรรมร่วมในเวทีองค์การระหว่างประเทศ และการหารือกับผู้เชี่ยวชาญและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านต่างๆ

๔.๓.๕ ร่างแผนงานเพื่อยกระดับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ เป็นการจัดทำตามผลการหารือภายใต้การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA JC) ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน - ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองเมลเบิร์น เครือรัฐออสเตรเลีย โดยที่ประชุมเห็นชอบให้เริ่มการเจรจารอบแรกในปี ๒๕๖๓ ในการประชุม AANZFTA JC ครั้งที่ ๑๒

ณ เมืองโอคแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ โดยการเจรจาปรับปรุงความตกลงฯ ครอบคลุมประเด็น ได้แก่ กฎถิ่นกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากร บริการ ลงทุน พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การแข่งขันทางการค้า (การคุ้มครองผู้บริโภค) และความร่วมมือด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๔.๓.๖ ร่างแถลงการณ์ของรัฐมนตรีในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ยืนยันการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีบนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ โดยจะทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการหยุดชะงักขององค์การอุทธรณ์ ตลอดจนเน้นย้ำการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิก WTO ในการเสริมสร้างการทำงานของ WTO และการหาวิธีเรื่องการปฏิรูป WTO เพื่อให้ WTO ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศสมาชิกและรูปแบบการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ร่างเอกสารทั้ง ๑๐ ฉบับภายใต้ข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ มีสาระไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งจะไม่มี การลงนามเอกสารดังกล่าว

๕. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ สำหรับร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน ตลอดจนการเจรจาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ กระทรวงอุตสาหกรรมได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) สถาบันยานยนต์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไทย สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย และสมาคมผู้ผลิตยางรถยนต์ไทย รวมทั้งได้เชิญผู้แทนหน่วยงานข้างต้นเข้าร่วมคณะในการเจรจาทุกรอบ จนถึงขั้นตอนการขัดเกลาถ้อยคำทางกฎหมาย รวมทั้งยังได้มีการยกขึ้นหารือในการเจรจาของอาเซียนในระดับต่างๆ เช่น การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมด้วย นอกจากนี้ หลังจากที่มีการเจรจาเสร็จสิ้น กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดประชาพิจารณ์แล้วเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งได้เผยแพร่ร่างข้อตกลงฯ ผ่านสื่อและช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ อาทิ เว็บไซต์สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (www.tisi.go.th) เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนด้วยแล้ว ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ เห็นว่าร่างข้อตกลงฯ จะเป็นประโยชน์โดยช่วยประหยัดเวลาและลดต้นทุนการทำธุรกิจของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ และไม่มีภาคส่วนใดขัดข้องต่อร่างข้อตกลงดังกล่าว

๕.๒ สำหรับร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ตลอดจนการเจรจาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ กระทรวงพาณิชย์ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งได้เชิญผู้แทนทั้ง ๒ หน่วยงานเข้าร่วมคณะในการเจรจาทุกรอบ จนถึงขั้นตอนการขัดเกลาถ้อยคำทางกฎหมาย นอกจากนี้ หลังจากที่มีการเจรจาเสร็จสิ้น กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชาพิจารณ์แล้วเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งได้เผยแพร่ร่างพิธีสารฯ ผ่านสื่อและช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ อาทิ เว็บไซต์กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (www.dtn.go.th) Facebook DTN ทวิตเตอร์ และไอจี เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนด้วยแล้ว ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ เห็นว่าร่างพิธีสารฯ จะเป็นประโยชน์ต่ออาเซียนในการมีกลไกการหารือแก้ไขข้อพิพาทกันเอง ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อพิพาทระหว่างกัน โดยไม่ต้องไปพึ่งการตัดสินขององค์กรนอกอาเซียน และไม่มีภาคส่วนใดขัดข้องต่อร่างพิธีสารฯ ดังกล่าว

๕.๓ ในการจัดทำเอกสารในข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานประสานงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการประสานและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตลอด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างเอกสารดังกล่าว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ ยานยนต์ของอาเซียน และร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ก่อนเสนอรัฐสภา ให้ความเห็นชอบต่อไป

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนาม ในร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน และร่างพิธีสารว่าด้วย กลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ก่อนรัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารฯ เพื่อดำเนินการ แสดงเจตนาให้มีผลผูกพันต่อไป ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เห็นชอบ แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชาอาณาจักรไทย

๖.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างข้อตกลงยอมรับ ร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน และร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท ด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่มีสาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ผู้ลงนามเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาอีก

๖.๔ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อปฏิบัติ ตามพันธกรณีที่กำหนดในร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน และร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

๖.๕ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งต่อสำนักเลขาธิการอาเซียนว่าไทย พร้อมที่จะให้ร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน และร่าง พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีผลผูกพันต่อไป เมื่อรัฐสภามีมติเห็นชอบร่าง ความตกลงดังกล่าว

๖.๖ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารในข้อ ๔.๒ และ ๔.๓ และหากมีความจำเป็นต้อง ปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าว ที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๖.๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองเอกสาร ในข้อ ๔.๒ และให้ความเห็นชอบเอกสารในข้อ ๔.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๑๔

โทรสาร. ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๔